

سه‌شنبه ۲۰ دی ۱۴۰۱

بود که در اواخر سال ۱۳۹۵ چاپ همزمان در تهران و مشهد را تجربه کرد. البته این اواخر حال و هوای روزنامه بیشتر سیاسی بود.

پس از آن در دوران مدیریت هشت و نیم ساله آقای «غلامرضا قلندرین» حال و هوای روزنامه بیشتر به سمت موضوعات اجتماعی متمایل شد و از سیاست فاصله گرفت. دو اقدام جسورانه و مهم در دوران مدیریت ایشان تغییر لوگوی روزنامه در تابستان ۱۳۸۳ و تغییر قطع و رنگی شدن تمام صفحات آن از ۱۸ اردیبهشت ۱۳۸۹ بود. انتشار ضمیمه روزانه چهار صفحه‌ای ورزشی هم در دوران مدیریت ایشان اتفاق افتاد.

از ویژگی‌های دوران چهار ساله مدیریت آقای «حمزه واقعی» انتشار ضمائم و ویژه‌نامه‌های مناسبی فراوان بود که برخی از آن‌ها را هنوز در آرشیو دارم.

مهم‌ترین ویژگی دوران مدیریت آقای «رضا خوراکیان» افزایش صفحات ثابت ویژه خراسان به هشت صفحه بود که متأسفانه بعد از ایشان ادامه پیدا نکرد. در دوران مدیریت آقای «ایمان شمسایی» هم انتشار هفته‌نامه‌های پرشمار، حرفه‌ای و صد البته خواندنی، شاخصه روزنامه قدس بود.

در دوران مدیریت آقای «علی یعقوبی» نظم حاکم بر چیدمان صفحات و ساختار منسجم صفحات اصلی و ضمایم ثابت روزنامه از ویژگی‌های ممتاز آن به شمار می‌رود. طی سالیانی که خواننده قدس بوده‌ام، به نظرم ساختار فعلی روزنامه، البته با بضاعت موجود در تعداد صفحات، قوی‌ترین و منظم‌ترین ساختار تاریخ روزنامه است. اکنون مرز میان صفحات خبری روزنامه، حوزه خراسان و معارف کاملاً مشخص و صد البته حساب شده است. انتشار ضمیمه ثابت روزانه «رواق» در حوزه معارف دینی آن هم در چهار صفحه، کاملاً منطبق با رسالت روزنامه و اقدامی بی‌نظیر و در خور تقدیر در روزنامه قدس است. البته انتظار از روزنامه منتسب به آستان امام هشتم (ع) هم همین است.

در بین مدیران و سردبیران قدس، آقای سید جلال فیاضی بسیار خوب و منظم می‌نوشت. عنوان یکی از یادداشت‌های ایشان را با عنوان «معمار انقلاب، معیار انقلاب» در توصیف شخصیت امام خمینی (ره) هنوز به خاطر دارم. انتظار از سایر سردبیران و مدیران مسئول قدس نیز همین است که شکسته‌نفسی را کنار بگذارند و حداقل هفته‌ای یک یا دو بار در مورد مسائل روز، یادداشت یا سرمقاله بنویسند و موضع روزنامه را اعلام کنند.

کوچ از روزنامه کاغذی به آنلاین

۱۰ سالی هست که در اداره اوقاف مشغول به خدمت هستم و به دلیل شرایط شغلی و مسئولیت‌های محوله در شهرهای مختلف زندگی کرده‌ام. متأسفانه دسترسی به روزنامه کاغذی حتی در نزدیک‌ترین شهرستان‌های مجاور به مشهد مقدس به راحتی ممکن نیست اما مطمئنم جزو نخستین نفراتی هستم که ساعت ۵ دقیقه بامداد و به محض بارگذاری صفحات PDF روزنامه را در «قدس آنلاین» می‌خوانم. با وجود این برای ورق زدن روزنامه با بوی جوهر و مواد نفتی دلتنگ می‌شوم و وقتی به مشهد می‌آیم برخی نسخه‌های کاغذی روزنامه را تهیه می‌کنم. روزنامه قدس ولو به تعداد اندک و انگشت شمار باید حداقل در سطح دهک‌های مطبوعات شهرستان‌های سه استان خراسان رضوی، شمالی و جنوبی خودنمایی کند. توزیع منقطع و نامنظم، مخاطب را دور می‌کند.

اگر من سردبیر بودم

حتماً نخستین اقدام من، تقویت اخبار و گزارش‌های مربوط به شهرستان‌های خراسان بزرگ بود. ضمیمه روزانه ویژه خراسان با انتشارش در سراسر کشور می‌تواند خراسانی‌های مقیم دیگر استان‌ها را نیز همراه روزنامه کند.

ضمیمه رواق می‌تواند پل ارتباطی مردم سراسر ایران با آستان امام رضا (ع) باشد. این ضمیمه با همه تلاش‌های شایسته‌ای که تحریریه آن دارند، جای کار تخصصی بیشتری دارد و بیشتر از این‌ها می‌توان با محافل و نهادهای مذهبی و فرهنگی سراسر کشور ارتباط برقرار کرد. روی گرافیک روزنامه و کیفیت چاپ آن هم با دقت بیشتری کار می‌کردم. روابط عمومی روزنامه را فعال و شورای خوانندگان تشکیل می‌دادم.

برخی فکر می‌کنند عمر روزنامه‌های کاغذی به سرآمده اما مرگ مطبوعات فقط یک شوخی است. به نظر من رسانه‌های کاغذی برای استمرار فعالیت در عصر اینترنت باید روش و شیوه خود را تغییر دهند. انتشار ویژه‌نامه‌ها، هفته‌نامه‌ها، گفت‌وگوها و مطالب تحلیلی یکی از همان شیوه‌هایی است که می‌تواند مردم را با روزنامه‌ها آشتی دهد. هنوز هم بسیاری از خوانندگان قدیمی روزنامه‌ها که به نظرم در بازه سنی ۳۵ تا ۷۰ سال قرار می‌گیرند نسخه کاغذی را به آنلاین ترجیح می‌دهند و بوی کاغذ، روزشان را می‌سازد.

برخی فکر می‌کنند عمر روزنامه‌های کاغذی به سرآمده اما مرگ مطبوعات فقط یک شوخی است. به نظر من رسانه‌های کاغذی برای استمرار فعالیت در عصر اینترنت باید روش و شیوه خود را تغییر دهند

حذف عنوان آن شد. از اواخر خرداد ۱۳۸۲ صفحه آخر روزنامه که تا قبل از آن سیاسی بود تغییر محتوا داد و صفحه «در حوالی امروز» با موضوعاتی فان و اندکی اجتماعی و فرهنگی جای آن را گرفت و هفت سال هم دوام آورد.

در ۲۸ آذر ۱۳۹۴ صفحه «ایستگاه» در آخرین صفحه از صفحات اصلی روزنامه با همان حال و هوای در حوالی امروز متولد شد. «بهر روز فرهند» اولین دبیر این صفحه بود و نام آن صفحه هم پیشنهاد من بود که ایشان بزرگوارانه پذیرفت. چقدر زیبا بود گزارش از شخص‌هایی که در این صفحه به چاپ می‌رسید. متأسفانه این صفحه هم پس از مدتی حذف شد و جای خالی آن در قدس به شدت احساس می‌شود.

ستون اجتماعی «حلاجی» اواخر دهه ۷۰ توسط «علی اکبر کساییان» نوشته می‌شد و ستون طنز سیاسی به اسم «آقای چه و چه و چه» توسط آقای «یوسفعلی میرشاک» روزنامه در آن سال‌ها ستون‌ها و صفحات متنوعی داشت که اگر تعدادی از آن‌ها حفظ می‌شد، حتماً خوانندگان بیشتری روزنامه را همراهی می‌کردند.

از دیگر نویسندگان و اعضای تحریریه روزنامه که نام آن‌ها را به یاد دارم و یا از مطالب آن‌ها استفاده کرده‌ام آقایان آرش شفاعی، حسن احمدی فرد، عباسعلی سپاهی یونسی، مهرداد طبعی، سید حبیب قآنی، امیر روح پرور، جواد رستم‌زاده، سعید کوشافر، ارژنگ حاتمی، سعید ترشیزی و خانم‌ها فرحروز صداقت و زنده‌یاد مریم زنگنه هستند.

جاده‌هایی بی انتها

علاوه بر ستون‌ها و صفحات جذاب، ویژه‌نامه‌ها و ضمائم خواندنی نیز از همان سال‌های ابتدایی تاکنون در قدس کار شده است. ضمیمه هفتگی «جاده» که به نظرم اولین هفته‌نامه روزنامه بود در اوایل دهه ۸۰ ویژه جوانان و نوجوانان و کودکان منتشر شد و به نوعی جایگزین صفحات کودک و نوجوان و جوان شد. کاری فاخر و نودر روزنامه که متأسفانه بعد از مدت کوتاهی حذف شد. بعدها در دوران مدیریت آقای غلامرضا قلندرین هفته‌نامه «عیار» در حوزه اقتصاد، هفته‌نامه پرونده هر هفته در یک موضوع خاص و هفته‌نامه خطه خورشید ویژه استان‌های خراسان هر کدام برای مدتی چاپ شدند.

در دوران مدیریت آقایان رضا خوراکیان و ایمان شمسایی هفته‌نامه‌های «سلام» ویژه زیارت و آستان امام هشتم (ع)، «بیت المقدس» در موضوع جهان اسلام، «گفت‌وگوشک» ویژه کودکان، «چهارده» ویژه هیئت‌ها و محافل مذهبی، «چراغ» در حوزه تاریخ و «+روایت» با مطالبی متنوع مدتی انتشار یافت. از سال گذشته هم هفته‌نامه‌های «قاصدک» در حوزه کودک، «قلق» با موضوع جدول و سرگرمی و «قاف» با محتوایی در حوزه مستندنگاری مردم ایران کار می‌شد که خب البته عمرشان به پایان رسید.

سه هفته‌نامه «جاده»، «چراغ» و «قاف» را جزو ماندگارترین ضمایم تاریخ روزنامه می‌دانم. متأسفانه تغییرات مدیریتی پرشمار در روزنامه و احتمالاً مشکلات موجود در زمینه تأمین کاغذ، کارهای اثرگذار قبلی را حفظ نمی‌کند و شاهد تعطیلی ضمائم و هفته‌نامه‌ها هستیم.

عیار دلسوزی یک خواننده

در این سال‌ها نقدهای زیادی به روزنامه داشته‌ام. یکی از مهم‌ترین آن‌ها انتقاد به چاپ ضمیمه چهار صفحه‌ای روزانه «خط قرمز» در حوزه حوادث بود. این ضمیمه با رسالت تعریف شده برای روزنامه همخوانی نداشت. خدا را شکر که تداوم نیافت، قرار نیست که به هر قیمتی خواننده جذب شود.

پراکندگی‌های موجود در ساختار و چیدمان صفحات روزنامه هم در سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ آزار دهنده بود. آن ایام، حتی صفحات اصلی روزنامه مکرر جابه‌جا یا به اندک بهانه‌ای حذف می‌شد.

یکی از ستم‌هایی که به روزنامه در اواسط سال ۱۳۹۷ شد حذف ستون «رهنمود» از روزنامه قدس بود. ستونی ریشه‌دار که حدود سه دهه البته تحت عنوان‌ها و ساختارهای مختلف جزو ثابت هر روز روزنامه بود و در آن فرمایشات امام راحل و رهبر معظم انقلاب انعکاس می‌یافت. خوانندگان قدیمی تر روزنامه حتماً به خاطر دارند در دهه ۷۰ این ستون در بالای صفحه نخست روزنامه و سمت چپ لوگوی قدس کار می‌شد. ای کاش دوباره این ستون احیا می‌شد.

مسئولان محترم قدسی

هر دوره مدیریتی، ویژگی‌های خاص خود را داشته است. در دوران مدیریت ۱۶ ساله آقای «سید جلال فیاضی» از ۲۸ آذرماه ۱۳۶۶ تا اردیبهشت ۱۳۸۲، روزنامه قدس از یک روزنامه محلی به روزنامه سراسری تبدیل شد و نخستین روزنامه در کشور